

„Dni Wolnościowe” przypominają o niepodległości

W sobotę w Dąbrowie Górniczej rozpoczęły się obchody „Dni Wolnościowych”. To upamiętnienie niepodległościowego zrywu z 1905 r., którego kulminacją w naszym regionie była Republika Zagłębiowska.

31 października przedstawiciele władz samorządowych złożyli kwiaty pod pomnikiem „Bohaterom Czerwonych Sztandarów”, poświęconemu uczestnikom rewolucji z 1905 r.

W Fabryce Pełnej Życia otwarto plenerową wystawę „Twarze Rewolucji 1905”, prezentującą sylwetki osób, które odegrały kluczową rolę w wydarzeniach z tamtego okresu. Wystawę można również oglądać na alejkach w parku Hallera.

Na placu Wolności stanęła wystawa „Pokolenia wolności”. Ukazuje trzy generacje, które w szczególny sposób zapisały się w dziejach narodu – pokolenie, które w 1918 r. wywalczyło niepodległość i w 1920 r. obroniło ją przed nawałą bolszewicką; pokolenie II wojny światowej, które o wolność walczyło z okupantami; pokolenie lat 70. i 80.XX w., związane z opozycją demokratyczną i „Solidarnością”.

Rewolucja z 1905 r. była etapem na drodze do odrodzenia Polski, której zwieńczeniem było odzyskanie niepodległości w 1918 r. W Dąbrowie Górniczej zwieńczeniem „Dni Wolnościowych” będą obchody Święta Niepodległości.

115 lat temu Dąbrowa Górnicza była miejscem wydarzeń, które przeszły do historii jako „dni wolnościowe”. Od 31 października do 10 listopada 1905 roku na ulicach Zagłębia Dąbrowskiego zapanowała atmosfera wolności. Odbywały się wiece, marsze i demonstracje. Rozbrajano carskich funkcjonariuszy i przerywano posiedzenia sądów ustanowionych przez zaborcę. Przejmowano drukarnie i wydawano polskie

gazety. Tworzono załączki władzy samorządowej i służb porządkowych. Budowano **Republikę Zagłębiowską**.

„Dni wolnościowe” były kulminacją rewolucji, która rozpoczęła się na początku roku 1905 i objęła całe terytorium imperium rosyjskiego. Dąbrowscy robotnicy już w lutym spontanicznie przystąpili do strajku. Walczono o poprawę warunków pracy (m.in. 8-godzinny dzień pracy) oraz swobody obywatelskie. Wiodącą siłą polityczną nadającą ton wydarzeniom w Zagłębiu Dąbrowskim była Polska Partia Socjalistyczna Józefa Piłsudskiego. **W rewolucyjnych wystąpieniach brali też udział uczniowie, a dąbrowska „SztYGarka” była miejscem wielotysięcznych wieców i demonstracji.** Ze względu na swój niepodległościowy charakter Rewolucja 1905 uznawana jest za czwarte powstanie narodowe.

Republika Zagłębiowska przetrwała tylko dziesięć dni. Została zdławiona przez stan wojenny. Uczestnicy rewolucyjnych wydarzeń stali się ofiarami brutalnych represji ze strony władz zaborczych. Zbudowana jednak w tym czasie świadomość polityczna robotników oraz pamięć o bohaterskich czynach bojowców PPS pozwoliła **kontynuować niepodległościowe dążenia, których zwieńczeniem była odbudowa państwa polskiego w 1918 roku.**

Informacje o wydarzeniach sprzed 115 lat w Zagłębiu Dąbrowskim, które odegrały ważną rolę w polskiej historii, na stronie zaglebie1905.pl

HARMONOGRAM OBCHODÓW:

10 listopada (wtorek)

MUZEUM MIEJSKIE „SZTYGARKA”

10.00 – złożenie kwiatów pod pomnikiem Legionów Polskich i Dębem Wolności

11 listopada (środa)

PLAC BEMA

10.00 – złożenie kwiatów pod pomnikiem Żołnierza Zwycięzcy

BAZYLIKA NMP ANIELSKIEJ

11.00 – Msza Święta za Ojczyznę

Wystawienie urny z ziemią z terenu bitwy pod Zadwórczem 1920 r.
– Polskie Termopile

PLAC WOLNOŚCI

13.00 – **OFICJALNE UROCZYŚCIE**

Złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową poświęconą 11. Pułkowi Piechoty Zagłębiaków

FABRYKA PEŁNA ŻYCIA

14.00 – Finał Biegu Wolności – wręczenie medali i nagród

PAŁAC KULTURY ZAGŁĘBIA

18.00 – „Dom murem podzielony”. Spektakl muzyczny w wykonaniu pracowników PKZ.

reżyseria: Jarosław Cyba

wykonawcy: Kalina Bałdys, Agnieszka Janicka-Kwiecień, Magdalena Koziak, Anita Lorek, Jarosław Cyba, Grzegorz Marcinkowski, Olaf Otwinowski

(SCENA SALI TEATRALNEJ) – IMPREZA BILETOWANA – BILETY: 10 zł

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

od 14 września

„1920 Wojna Światów” – wystawa plakatowa w ramach projektu VICTORIA 1920, realizowanego przez KGHM Polska Miedź SA pod patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

(Hol I piętra Pałacu Kultury Zagłębia, dni robocze 8:00-20:00).

26 października – 16 listopada

Konkurs online pn. „do Wolności wyrazu” czyli plastyczna interpretacja wiersza o tematyce niepodległościowej. Konkurs organizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną

Pełna informacja na biblioteka-dg.pl

30 października – 16 listopada

Plac Wolności – wystawa planszowa z IPN pt. Pokolenia wolności

Fabryka Pełna Życia – Park Hallera wystawa plenerowa pt.
Twarze Rewolucji 1905

31 października – 10 listopada

Bieg Wolności organizowany przez Centrum Sportu i Rekreacji
Pełna informacja na csir.pl

6 – 20 listopada

Prezentacja prac wykonanych podczas warsztatów mozaiki,
zrealizowanych w ramach projektu „Zagłębnie niepodległości”.
Hol główny (parter) Pałacu Kultury Zagłębia

8 listopada niedziela

17:00 – Złożenie kwiatów pod pomnikiem poety Zygmunta
Różyckiego w Łęce.

9 listopada poniedziałek

Złożenie kwiatów na grobach żołnierzy polskich walczących
podczas I oraz II wojny światowej, a także na grobach
zasłużonych obywateli – uroczystość z udziałem harcerzy

Cmentarz przy ulicy 11 listopada:

Mogiła zbiorowa żołnierzy poległych w I wojnie światowej,
Piotr Kosiń – lotnik Polskich Sił Zbrojnych na zachodzie,
honorowy obywatel Dąbrowy Górniczej, obelisk poległych w II
wojnie światowej, Stefan Piotrowski – współzałożyciel hufca
ZHP Dąbrowa Górnicza i jego patron.

Cmentarzy przy ulicy Starocmentarnej:

grób Adama Piwowara pierwszego prezydenta Dąbrowy Górniczej,
grób Edwarda Miętki – bojowca PPS.

Cmentarz ulica Kościelna:

grób płk. pilota Michała Bokalskiego

Cmentarz Ząbkowice:

grób podharcymistrza Kazimierza Kalagi – honorowego obywatela
Dąbrowy Górniczej.

W Muzeum Miejskim „Szttygarka” (ul. Legionów Polskich 69,

www.muzeum-dabrowa.pl) dostępne są **koszulki „Republika Zagłębiowska 1905”** w cenie 45 złotych. Można je kupić osobiście, zamówić wysyłkowo dzwoniąc pod numer (32) 726 41 85 lub przesyłając maila na sekretariat@muzeum-dabrowa.pl

Źródło: UM Dąbrowa Górnicza